

5. ročník Legionářského marše měl rekordní návštěvnost

Členové Československé obce legionářské, jednoty Frýdek-Místek, Klubu českých turistů z Třince a Matice slezské pobočného spolku v Bystřici nad Olší uskutečnili 29. července již popáté Mezinárodní turistický pochod s názvem Legionářský marš 2017. Start byl v Bystřici a trasy byly tradičně 10, 25 a 50 km, ze Slovenska z Kysuc, pak trasa 18 km do cíle uprostřed Těšínských Beskyd v Nýdku – Kolibiskách. Součástí této akce byl pietní akt v Památníku legionářů, kdy pod Mohylu české státnosti byla uložena prst' ze Zborova a Dobrudže v Srbsku. Přítomní tak vzdali tichou vzpomínku všem čs. legionářům, kteří u Zborova padli. Předseda ČsOL jednoty Frýdek-Místek plk.v.v. Petr Majer ve svém projevu kromě jiného připomněl, že se Památník na hoře Polední v Bystřici nad Olší stal významným symbolem českého sebevědomí ve Slezsku. Působí pokorně a neokázale. Oceňují ho nejen účastníci marše, ale i ostatní turisté, kteří zde procházejí. Dne 7. června letošního roku přijali naši poslanci usnesení, odkazující na význam bitvy u Zborova pro naši státnost s tím, že si připomínáme 1. a 2. červenec 1917 jako slavné dny naší historie. Oběti československých legionářů přinesly u Zborova velké vítězství a významně přispěly k uznání legitimacy zahraničního odboje a našeho práva na sebeurčení. Činy legionářů by neměly být nikdy zapomenuty. Hrdinové od Zborova se zasloužili o stát. U Zborova bojovali občané Těšínska, připomeňme například rtm. Maňase z Třince, jehož dcera, sestra Bohumila, která je členkou jednoty ČsOL Frýdek - Místek, je na otce zaslouženě hrdá. Ne všichni se však vrátili do své vlasti. Druhého července jsme symbolicky zapálili svíčku za všechny padlé a připomněli jsme si bratra svobodníka Josefa Sýkoru, který se narodil v Jablunkově a u Zborova padl. Prst' z bojiště od Zborova byla na věčnou památku uložena pod Mohylu české státnosti. Památník legionářů je pro nás natolik neobyčejný a vzácný, s tak silným geniem loci, že si dovolíme prohlubovat a rozšiřovat jeho náplň.

Letošní pátý ročník završil nadčasový triumvirát. Po Janu Husovi v roce 2015 (pamětní kámen) a Karlu IV. v roce 2016 (lípa Karla IV) byl na Polední umístěn symbolický náhrobek – kenotaf pro učitele národů J. A. Komenského a jeho vrstevníka Jiříka Třanovského, těšínského rodáka. Oba byli, dnešní terminologií, běženci, museli opustit svou vlast. Zemřeli v cizině, ale nebyli ve své domovině zapomenuti. Jejich osudy byly velmi podobné a velmi těžké. Navzájem se museli znát, i když se o jejich kontaktu nedochovaly žádné písemné důkazy. Navzájem publikovali svá díla. Oba byli nekatolíci, po léta žili nedaleko sebe, oba patřili k výkvětu národa, který musel po Bílé hoře opustit české země. Osobnost Jiřího Třanovského je méně známá, ne však méně významná. Jeho CITHARA SANCTORUM, neboli Loutna svatých, přežila v liturgické praxi do dnešních dnů. Třanovský se stal šířitelem husitské a bratrské zbožnosti Na slovenském Liptově, v tehdejších Horních Uhrách, se díky masivnímu rozšíření jeho českého zpěvníku dařilo posilovat národní povědomí lidových vrstev. Vytvářelo se tak mocné pojítka mezi Slováky a Čechy. Na Těšínsku přispěla obliba Tranoscia k příklonu místního obyvatelstva k českému národu. Ozvěnou Třanovského vlivu se staly místní odbory

Evangelické matice Třanovského, které byly na Těšínsku zakládány za první republiky - v Bystřici to bylo v březnu 1933. Čím byl letošní Legionářský marš ještě výjimečný? Pod vrcholem hory Čantoryje byl znovu instalovali kříž vojínu Klementu Šťastnému, který byl 11. listopadu 1920 zákeřně zavražděn při vytyčování státní hranice. Místo, kde byl kříž instalován, navštívil jeho vnuk, Leopold Mališ z Prahy se svou sestrou.

Marše se za celou dobu konání zúčastnilo nejvíce lidí – 462. Nejmladším účastníkem byla Evička Kuřová z Jablunkova, nesená rodiči (11 měsíců), nejstarším byl válečný veterán čet.v.v. Mikuláš Ganišín z Lučiny, který bojoval na Dukle. Je jedním z posledních žijících válečných veteránů v České republice. Nejdelší trať 50 km absolvovalo 14 běžců, z nich 4 nedokončili. Bystřičan Přemysl Noga doběhl do cíle za 8 hod. a 2 minuty – vynikající výkon! Na trať 25 km nastoupilo 60 účastníků, 14 běh nedokončilo. Nejkratší 10 km trať byla ostatními bez problémů zvládnuta a do cíle si tak došli pro zasloužený Diplom. Návštěvníci byli z celé ČR (Praha, Kolín, Benešov u Prahy, Brno, Opocno, Olomouc, Napajedla, Opava, Ostrava, Orlová atd.). Nejvíce z Třinecka a Jablunkovska, konkrétně z Bystřice 89, z Třince 42, Jablunkova 10, Nýdku 22, Hrádku 6, Vendryně 5, Dolní Lomné 4 atd. Ze zahraničí bylo zastoupeno Polsko (Chorzów) a Slovensko (Žilina, Námestovo, Bratislava, Čierne, Čadca a další).

Příští rok si připomeneme sté výročí vzniku čsl. legií a zároveň sté výročí vzniku naší republiky. Tematické zaměření Marše je tak více než jasné.

Teodor Hybler
Člen ČsOL jednoty Frýdek-Místek

7. 8. 2017